

A XIX-a Conferință internațională – multidisciplinară
„Profesorul Dorin PAVEL – fondatorul hidroenergeticii românești”,
CLUJ NAPOCA, 2019

UTILIZAREA METODEI CUVINTELOR ÎNCRUCIȘATE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Carmen BAL, Carmen Ioana IUHOS, Ioana Maria CÂMPEAN

USING THE CROSSING WORDS METHODS IN EDUCATIONAL PROCESS

This paper presents one new methods of the crossing words when I am using in the educational process of the students. This project is an active form, that involves and encourages transfer of knowledge, skills, capabilities, facilitate and require interdisciplinary approaches, and strengthening social skills of students. It is particularly useful when the teacher aims at practical learning and building bridges between theoretical and creativity experience of the students.

Keywords: method, the crossing words method, creativity, evaluation

Cuvinte cheie: metodă, metoda cuvintelor încrucișate, creativitate, evaluare

1. Introducere

Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale.

Etimologic, termenul metodă provine din grecescul „methodos”,

care înseamnă „drum spre”. Metodele de învățământ pot fi definite ca „modalități de acțiune cu ajutorul cărora, elevii, în mod independent sau sub îndrumarea profesorului, își însușesc cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi, aptitudini, atitudini, concepția despre lume și viață”. (Ionescu, M., Chiș, V., p.126).

În societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și, implicit, a educației.

Suntem în era informațională pe care unii cu greu o acceptă, se integrează în ea. Și în învățământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de evaluare și de muncă intelectuală, sau le poate bloca sau încetini uneori din lipsa banilor, altele datorită dezinteresului dascălilor.

Activitățile pentru copii trebuie să aibă un caracter spontan, să contribuie la dezvoltarea independenței în gândire și acțiune.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele moderne conferă activității „mister didactic”, se constituie ca „o aventură a cunoașterii” în care copilul e participant activ, pentru că el întâlnește probleme, situații complexe pentru mintea lui, dar pe care le deslușește prin analize, dezbateri, descoperă răspunsul la majoritatea întrebărilor, rezolvă sarcinile de evaluare, se simte responsabil și mulțumit la finalul activității.

Calea de învățare pe care o străbate școlarul este determinată de metoda folosită. Această „cale” devine cel mai spectaculos exercițiu de interacțiune dintre mințile elevilor (studentilor) care ne bucură când observăm progrese de la o perioadă la alta.

Prin metodele moderne, elevii își exersează capacitatea de a selecta, combina, exersa, învăța lucruri de care vor avea nevoie în viața de elev (student) și de adult.

Efortul acestora trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordarea altor demersuri intelectuale interdisciplinare decât cele clasice prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv în care elevii își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze în activitățile de grup și individuale. Metodele implică mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de elev timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația și totul va fi ca la carte.

În cadrul fiecărei metode elevii primesc sarcini de lucru. Acestea

sunt fiind diferite de la o metodă/ tehnică la alta încât exploatează o mare varietate de capacități.

Cultivarea și dezvoltarea intereselor și aptitudinilor, deprinderilor profesionale constituie un obiectiv important în preocupările educatorului. În acest sens, este necesară pregătirea unei personalități care să utilizeze judicios mijloacele moderne, întrucât principala sferă de manifestare a componentei profesionale este activitatea productivă.

2. Metoda cuvintelor încrucișate în procesul de învățământ

Joaca și jocurile reprezintă, de mii de ani, una dintre pietrele de temelie ale civilizației umane. Jocurile pot fi asociate cu beneficiile acestora: descoperirea propriilor limite în situații noi, originale și provocatoare, promovarea interactivității, dezvoltarea creativității, creșterea implicării în activități, învățarea din greșeli, perfecționarea, etc (Élthes, 2016). Pentru a captiva elevii, atât profesorii, cât și părinții, aud adesea: „Faceți învățatul distractiv!”. În afara cadrului școlar organizat, s-au dezvoltat peste măsură aplicații și tehnologii educaționale, făcându-i pe elevi să-și dorească să le găsească atunci când sunt înapoi în sala de clasă (Glotsbach, 2018).

Metoda cuvintelor încrucișate sau a *Rebusului școlar* se încadrează în categoria jocurilor didactice. Jocul didactic reprezintă în activitatea prin care cadrul didactic consolidează, precizează și verifică cunoștințele elevilor, le îmbogățește sfera de cunoștințe, pune în valoare și antrenează capacitățile creatoare ale acestora.

Atunci când jocul este utilizat în procesul de învățământ, el dobândește funcții psihopedagogice, asigurând participarea activă a elevilor în cadrul lecțiilor, sporind interesul față de conținutul acestora.

Rebusul școlar sau metoda cuvintelor încrucișate face parte din categoria jocurilor de cuvinte și poate fi denumit ca fiind jocul inteligenței, joc care vine să dezvolte elevului procesele psihice, cum ar fi: gândirea, memoria, atenția, creativitatea, voința. Rebusul școlar poate fi folosit și ca metodă sau mijloc de învățare precum și la evaluare sau ca procedeu în cadrul unei metode de predare evaluare.

Dorința de a rezolva orice problemă de tip rebusistic intensifică interesul pentru studierea disciplinelor necesare în soluționarea cerințelor date și astfel, cuvintele încrucișate ajută la dezvoltarea intelectuală a elevilor, precum și la dezvoltarea creativității și inteligenței.

Folosirea rebusului printre elementele de sprijin ale învățării este important și prin faptul că poate interveni stimulatîv o dată cu creșterea curbei oboselii.

Ca mijloc activ, eficace de instruire și educare a elevului sau studentului, rebusul poate fi folosit cu succes în captarea atenției pe tot parcursul activității didactice, conducând la evitarea plictiselii și dezinteresului.

Folosit ca joc, face ca elevul să învețe de plăcere, și să devină interesat de activitatea ce se desfășoară în clasă, ajutându-i și pe cei mai timizi să devină mai volubili, mai activi, mai curajoși, să aibă mai multă siguranță și încredere în capacitățile lor, mai multă siguranță în răspunsurile date.

Relevând legătura dintre joc și munca copilului, Jean Piaget a pus în evidență aportul jocului la dezvoltarea intelectuală a școlarului. De aceea, el susține că "toate metodele active de educare a copiilor mici trebuie să furnizeze acestora un material corespunzător pentru ca, jucându-se, ei să reușească să asimileze realitățile intelectuale care, fără acestea, rămân exterioare inteligenței copilului".

Activitatea didactică trebuie să îmbine ineditul și utilul cu plăcutul, devind mai interesantă și mai atractivă. Astfel, prin joc elevul (studentul) își ascute observația, își cultivă inițiativa, inventivitatea, flexibilitatea gândirii, își dezvoltă spiritul de cooperare, de echipă.

Ca mijloc instructiv, rebusul bine pregătit și organizat, contribuie, prin rezolvarea sarcinilor didactice, la exersarea deprinderilor, la consolidarea cunoștințelor și la valorificarea lor creatoare. Este un mijloc de educație indirect.

Fiecare rebus are un obiectiv al său, o structură și reguli sub forma unor succesiuni ordonate. Rolul regulii este acela de a păstra structura și desfășurarea jocului. Prin completarea rebusului elevul trebuie să accepte și să realizeze ordinea structurală a acestuia.

3. Concluzii

■ Prin aplicarea acestor rebusuri în cadrul orelor de Didactica specialității, am observat interesul pe care-l dezvoltă inclusiv studenții pentru astfel de tipuri de jocuri. Modul în care lucrează în ceea ce privește rezolvarea lor.

■ Exemplu rebus verificare:

1. Totalitatea experiențelor care au loc în procesul educațional.

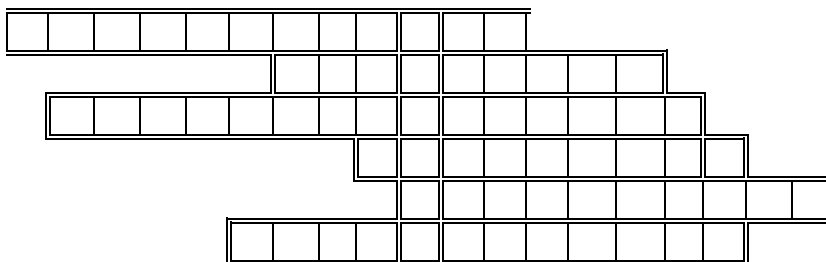
2. Orientează demersul didactic către achiziții finale dobândite de elevi prin învățare.

3. Utilizarea unui complex de tehnici pentru obținerea de rezultate de învățare consecutiv formulării de răspunsuri la întrebări problemă.

4. Forma de organizare ce urmărește atingerea mai multor scopuri sau sarcini didactice distincte: transferul de noi cunoștințe, sistematizarea și consolidarea achizițiilor și verificarea sau evaluarea performanței școlare.

5. Ciclul curricular ce urmărește ca obiectiv formarea capacităților de bază necesare pentru continuarea studiilor.

6. Achizițiile anterioare necesare pentru înțelegerea și prelucrarea noului conținut.

■ Prin evaluările realizate la sfârșitul orelor s-a observat interesul precum și satisfacția acestora față de modul în care au reușit să rezolve aceste rebusuri, în același timp noțiunile învățate au fost mult mai ușor de reținut și înțeles.

■ Metoda cuvintelor încrucișate astfel poate fi folosită în mai multe situații:

- la îmbogățirea cunoștințelor, consolidarea, fixarea, și transferul acestora;

- la verificarea, evaluarea, dezvoltarea creativității și a tuturor proceselor psihice și intelectuale, cu condiția ca profesorul să fie un adevărat tehnician în a ști când, cum și unde îl poate utiliza.

■ Să știe să fie și un adevărat creator de astfel de jocuri în vederea obținerii rezultatelor scontate în ceea ce privește obținerea eficienței învățării.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976.
- [2] Bal, Carmen, *Didactica disciplinelor tehnice*, Editura U.T.Pres, Cluj-Napoca, 2007.
- [3] Nicola, G., *Stimularea creativității în procesul de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.
- [4] Roco, M., *Creativitate și inteligență emoțională*, Editura Polirom, Iași, 2001.
- [5] Stanciu, I.D., Bal, Carmen, *Utilizing crossword creation software to deepen learning in undergraduate students*, The 11th International Scientific Conference eLearning and software for Education Bucharest, April 25-26, 2015.

Prof.Dr.Ing. Carmen BAL
Universitatea Tehnică din Cluj Napoca,
Departamentul de Specialitate cu Profil Psihopedagogic
bcarmen58@gmail.com

Dr. Ing. Carmen Ioana IUHOS
inginer S.A. Someș Cluj Napoca,
bic_tkd@gmail.com

Dr. Ioana Maria CÂMPEAN
prof. Liceul Teoretic Nicolae Bălcescu Cluj Napoca,
ioanamariacampean@gmail.com